

Promoter's Review

The Role of Personal Beliefs in Foreign Policy Process: Case Study of Turkish President Recep Tayyip Erdoğan

Doctoral Candidate: Hawzhen Kemal Khorshid

Review by Professor David A. Jones, Ph.D., Sc.D. (*Habilitacja*)

“The Role of Personal Beliefs in Foreign Policy Process: Case Study of Turkish President Recep Tayyip Erdoğan” is a doctoral dissertation by Hawzhen Kamal Khorshid, a Kurdish student who is an Iraqi diplomat posted as a consul to the Czech Republic. This dissertation draws upon a plethora of documentation in support of the author's view that Turkish President Recep Tayyip Erdoğan functionally has converted a secular state into an Islamic theocracy. As such, Turkey has become a danger to its democratic neighbours, to the North Atlantic Treaty Organisation (N.A.T.O.), to the West generally, especially to countries that oppose Russia's aggression into Ukraine, such as the United Kingdom and the United States.

The research problem concerns the role of personal beliefs of the President of Turkey, Recep Tayyip Erdoğan, in the country's foreign policy process that is playing a rather significant role in the region. Constitutional reforms, such as the introduction of a presidential system, establishment of the Justice and Development Party (AKP), changes in the relationship between civilian and military authorities, as well as nationalist inspirations, the use of religion for political purposes, have become examples, particularly after the 2010 referendum and the failed military coup to overthrow the president. Turkey's geopolitical position, situated between Asia and the Western world, and the legacy of the Ottoman Empire including its secular sultans and its Caliphs of All Islam, have been used by Erdoğan to advance his own interests and those of his AKP party, according to the author.

Although facially Turkey supported the West against post-Communist regimes in the Russian Federation, the policy pursued by Erdoğan and the AKP party have caused Turkey to align more with the Islamic world including sponsors of global terror. President Erdoğan's core beliefs have served him as an architect of changing direction in the foreign policy of the Republic of Turkey, to the disadvantage of Western interests. Very few existing studies in the secondary literature address President Erdoğan or his role as a change agent in Turkey's foreign policy. None of them analyse this issue very deeply. This dissertation does so in much greater depth, with appropriate documentation.

Previous Turkish presidents have focused their policies on forging closer ties between Turkey and Islamic countries of Central Asia, however President Erdoğan has deepened those relations to the point where some observers believe he intends to form a new Caliphate with Turkey at the center of a reincarnated Ottoman Empire. This trend is evidenced, at least in part, from Erdoğan's

distancing Turkey away from the United States and the Western Alliance, imposing his personal religious beliefs on the Turkish population domestically as well as on Turkey's foreign policy. During the Cold War, Turkey required Western assistance to steer clear of the Soviet Union, the author observes, whereas more recently Erdoğan appears to witness the rise of Islamic extremism and wants to pilot Turkey in a direction where it will benefit from groups currently dominated by Iran or Saudi Arabia within the Middle East region and Central Asia.

President Erdoğan is the only politician in Turkey to win three consecutive elections as president, with his AKP party gaining more votes each election. According to the author, this has created for Erdoğan an image of an infallible protector, not only of the Turkish state but also of Islam inside Turkey and within its ever-expanding neighbourhood. Erdoğan has consolidated the instruments of power as the AKP party has struggled to achieve economic stability domestically and leadership status across its region. Of particular significance is the escalating Israeli struggles in Gaza and in Lebanon, the latter against Hezbollah, in the solution to which Erdoğan endeavours to position himself and Turkey. To achieve this status, Erdoğan appears to want to demonise Kurdish people and Kurdish political parties both inside and outside of Turkey's borders, in a transparent effort to distract Turkish voters from persistent economic instability. Erdoğan has boosted his personal image increasingly since he came to power the first time, and once he survived a failed *coup d'état* that image became strengthened.

This author articulates seven Research Questions:

“1. What are the political achievements of the AKP that have made Erdoğan such a strong leader in Turkey?

2. What are the main elements of Turkey's foreign policy?

3. What role does Islamic tradition play in shaping the foreign policy of contemporary Turkey?

4. What are Erdoğan's personal beliefs that have influenced Turkey's foreign policy?

5. Is Erdoğan inspired by Turkish nationalism?

6. What are the motives behind Turkish policy towards its neighbors?

7. What are Turkey's goals regarding Western countries and Russia?”

Answers to these Research Questions can be found in various parts of the dissertation. According to the author, these answers “helped in verifying the main hypotheses formulated subsequently:

i. President Erdoğan represents a new approach in Turkish foreign policy, due to his strong convictions and personal opinions influenced by nationalism and Islamic tradition.

ii. The uninterrupted successes of the AKP in domestic policy make Erdoğan a strong leader of the Republic of Turkey, playing a significant role on the regional stage”.

According to the author, the main objective of this doctoral dissertation “is to analyse the factors shaping the foreign policy of the Turkish government under the leadership of Erdoğan. The detailed research objectives and tasks include conducting a brief analysis of the conditions existing on the international stage before the year 2000, presenting the character of Recep Tayyip Erdoğan as the main architect of contemporary Turkey, analysing the functioning of political leadership in internal relations as well as on the regional and international stage. The paper describes Turkey, discussing Erdoğan's role in shaping Turkish foreign policy during the AKP government, examining his role in determining influences, and discussing his relationships with leaders of other countries, particularly those holding significant positions. The changing role of religion in the given period has been highlighted, and an attempt has been made to determine future scenarios in Turkey” [plus] to determine Turkey's place on the international stage and assess its capabilities”.

Then, the author continues in his analysis of the research problem, by defining and generating “data that address the research questions posed in the paper to verify the hypotheses [by examining the problems] at macro and micro levels, in various political, legal, economic, and social dimensions, [applying] multifactorial analysis methods, including qualitative research [aiming] to provide comprehensive and in-depth descriptions and analyses of the causes, course, conditions, and outcomes of the occurrence and functioning of a phenomenon in specific circumstances and contexts”.

According to the author, “descriptive methods were used to characterize the current Turkish foreign policy influenced by various factors, particularly Erdoğan's personal beliefs. Methods of conducting analysis also included legal and comparative methods, aiming to assess the legal process and make analytical comparisons of different stages of achieving AKP's goals under Erdoğan's leadership. Content analysis was also applied to examine various official documents relevant to the study. Materials were collected from several primary and secondary sources to verify the analysis. Primary sources included the latest and first-hand data collected from government registers, official statements, correspondence, writings, and other detailed and current interviews and reports available on the subject under study. Secondary sources included books, journals, newspapers, magazines, official documents, research papers/theses, and studies. Analyses were conducted at the University of Warsaw library and other institutions in Poland. During the study, online reports and databases from various countries, agencies, and departments were also subjected to analysis”.

This dissertation is organised in a normal manner. It includes an introduction, chapters enumerated one through five, each with its own conclusion then with a conclusion to the overall work, “describing the role of personal beliefs in the foreign policy process” of Turkey under the leadership of President Erdoğan. Toward this objective, in the first chapter, the author explores what he terms the “concept of foreign policy, particularly the role of internal determinants in shaping a state's foreign policy, especially decisions made within foreign policy” [in order to evaluate] “motivations, actions, means, functions, and factors, including the role of the state leader ... in the light of relevant approaches and theories of international relations, including

[structural and both defensive and offensive] realism, liberalism, geopolitics, geo-economics, globalization, and constructivism". Structural theories are important to this dissertation, in the sense that President Erdogan appears to rely substantially upon the prevailing international system to justify imposition of his personal beliefs upon Turkey's foreign policies. Said differently, President Erdogan utilises offensive neo-realism disguised as defensive neo-realism at least in part of Turkey's relations with the rest of the Islamic world community, particularly Turkey's neighbours.

The second chapter is entitled "The AKP's New Program and Religion". It assesses President Erdoğan's "role in shaping the foundations of the AKP's activities and the characteristics of the party that result from it". According to the author, the second chapter "focuses on the characterization of the [AKP] party, including the role of Islamic group ideas and the integration of religion and political issues, as well as religious values in Turkey and other Islamic countries [as they incorporate] religion into political philosophies [plus politics into the] role of Islam". Derivative issues include Turkey's response to the Coronavirus pandemic and to the AKP party's partial loss of influence in several key cities in 2023. Characteristic of nations exhibiting traits of a tottering economic stability, Turkey under President Erdogan appears to adjust its foreign policy as a distraction from its economic instability, for domestic consumption.

In the third chapter, "The Role of President Erdoğan," the role played by the President of Turkey in the decision-making process is evaluated, especially in Turkish foreign policy "in the evolution of institutions shaping Turkish foreign policy and the development of presidential prerogatives and instruments in Turkish foreign policy [predicated upon] Erdoğan's personal beliefs". This Promoter is no stranger to Turkey, has observed first-hand the way President Erdogan is transforming Turkey toward his own non-secular objectives but away from the secular paradigm Mustafa Kemal Atatürk, founder of the modern Turkey, had envisioned. Although, diplomatically, the author refrained from stating the obvious as vociferously as one might be inclined to do, President Erdogan is slowly and not so quietly creating his own version of a sultanate and a caliphate in a transparent effort to diminish the role of both the Wahhab Sunni Kingdom of Saudi Arabia and the Shi'a Islamic Republic of Iran, then to replace both influences with a Turkish pan-Islamic dominance.

The fourth chapter is entitled "Reformulation of Turkish Foreign Policy towards Neighbouring Countries under Erdoğan's Rule". It "addresses the change in Turkey's foreign policy towards its neighbours, including the Kurdistan region, Syria, Iran, Israel, and Palestine, as well as ... Greece and the Turkish Republic of Northern Cyprus ... ". Such a policy has the potential of further destabilizing an already fractured region by hardening religious fundamentalism in a fashion anathema to the West.

In the fifth and final chapter entitled "Turkey's Relations with Western Countries, Russia, China, the South Caucasus, and South Asia" the author "focuses on relations between Turkey and Western Europe, Russia, China, the South Caucasus, and South Asia. It examines Turkey's foreign policy

towards European Union member states, the United States, and Russia. This chapter answers the question of Turkey's policy objectives towards these countries and regions". Once again, in his final chapter, the author refrains from expanding his research toward dire outcomes, recognising implicitly that both the Russian Federation and the People's Republic of China have vast Muslim populations within their borders, and that any pan-Islamic unrest would have the potential of destabilising these nations, to the detriment of global peace and tranquility.

This dissertation contains documentation expected in the fields of political science and international relations, in proper footnoted format, as one would expect from an experienced diplomat such as the author. It consists of 229 pages of text together with another 27 pages of Bibliography, with the text supported by 445 enumerated Footnotes. Turkey as a country led by President Erdogan is an important subject for study, and the author of this dissertation has undertaken it well. This work is written in very good English with arguments supported by refereed literature, marshaled by the author into a cohesive analysis drawing from his diplomatic background and University of Warsaw education. It exceeds the standards expected for award of a doctorate.

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping, stylized loops and lines, positioned in the lower right quadrant of the page.

Recenzja promotora

Rola Osobistych Przekonań w Polityce Zagranicznej: Studium Przypadku Tureckiego Prezydenta Recepta Tayyipa Erdoğan

Doktorant: Hawzhen Kemal Khorshid

Recenzja Profesora doktora habilitowanego Davida A. Jonesa

„Rola Osobistych Przekonań w Polityce Zagranicznej: Studium Przypadku Tureckiego Prezydenta Recepta Tayyipa Erdoğan” jest pracą doktorską napisaną przez Hawzhen Kamala Khorshida, kurdyjskiego studenta, który jest Irackim dyplomatą delegowanym jako konsul do Republiki Czeskiej. Rozprawa ta opiera się na bogatej dokumentacji potwierdzającej pogląd jej autora, że turecki prezydent Recep Tayyip Erdoğan funkcjonalnie przekształcił państwo świeckie w teokrację islamską. Turcja jako taka stała się zagrożeniem dla swoich demokratycznych sąsiadów – dla Sojuszu Północnoatlantyckiego (N.A.T.O), dla państw zachodnich, szczególnie dla krajów przeciwnych rosyjskiej agresji w stosunku do Ukrainy, jak Wielka Brytania i Stany Zjednoczone.

Problem badawczy koncentruje się wokół osobistych przekonań prezydenta Turcji, Recepta Tayyipa Erdoğan, w zakresie polityki zagranicznej kraju, która pełni istotną rolę w tym regionie. Konstytucyjne reformy, takie jak wprowadzenie systemu prezydenckiego, założenie Partii Sprawiedliwości i Rozwoju (AKP), zmiany w relacjach między władzami cywilnymi i wojskowymi, ale także aspiracje nacjonalistyczne, używanie religii w celach politycznych, to tylko niektóre przykłady, zwłaszcza po referendum w 2010 roku i nieudanym wojskowym zamachu stanu, którego celem było obalenie prezydenta. Autor pracy uważa, że pozycja geopolityczna Turcji, która jest państwem usytuowanym między Azją a krajami zachodu, a także dziedzictwo Imperium Osmańskiego, w tym jego świeccy sultani i Kalifowie Islamu, zostały wykorzystane przez Erdoğan do realizacji interesów własnych i jego partii AKP.

Choć pozornie Turcja wspierała zachodnie reżimy postkomunistyczne w Federacji Rosyjskiej, polityka prowadzona przez Erdoğan i partię AKP spowodowała, że Turcja w większym stopniu sprzymierzyła się ze światem Islamu, w tym z głównymi graczami odpowiadającymi za globalny terror. Podstawowe przekonania prezydenta Erdoğan posłużyły mu jako model do zmiany kierunku polityki zagranicznej Republiki Turcji na niekorzyść

interesów Zachodu. Niewiele istniejących badań we wtórnej literaturze dotyczy prezydenta Erdoğan i jego roli w zmianach polityki zagranicznej Turcji. Żadne z nich nie analizuje tego zagadnienia w dogłębny sposób. Niniejsza rozprawa natomiast skupia się z dużą dokładnością na tej problematyce, bazując na adekwatnej dokumentacji.

Poprzedni prezydenci Turcji koncentrowali się w swojej polityce na budowaniu bliskich więzi z islamskimi państwami Azji Centralnej, natomiast prezydent Erdoğan wzmocnił te relacje do takiego punktu, że niektórzy obserwatorzy uważają, że chce stworzyć nowy Kalifat z Turcją w centrum odrodzonego Imperium Osmańskiego. O takiej tendencji świadczy, przynajmniej częściowo, dystansowanie się Turcji przez Erdoğan od Stanów Zjednoczonych i Sojuszu Zachodniego, narzucanie obywatelom tureckim swoich osobistych przekonań religijnych w kraju i polityce zagranicznej Turcji. W czasie Zimnej Wojny Turcja potrzebowała pomocy Zachodu, aby trzymać się z daleka od Związku Radzieckiego, natomiast autor zauważa, że ostatnio Erdoğan jest świadkiem wzrostu islamskiego ekstremizmu i chce poprowadzić Turcję w kierunku, w którym będzie ona czerpać korzyści z grup obecnie zdominowanych przez Iran i Arabię Saudyjską na Bliskim Wschodzie i w Azji Centralnej.

Prezydent Erdoğan jest jedynym politykiem w Turcji, który wygrał wybory na prezydenta trzy razy z rzędu, wraz ze swoją partią AKP, która zyskiwała coraz więcej głosów z każdymi wyborami. Zgodnie ze zdaniem autora pracy, taka sytuacja doprowadziła do stworzenia wizerunku Erdoğan jako nieomylnego obrońcy nie tylko Turcji, ale także Islamu w państwie i w sąsiednich krajach. Erdoğan skonsolidował instrumenty władzy, podczas gdy partia AKP walczyła o osiągnięcie stabilności gospodarczej w kraju u statusu lidera w całym regionie. Szczególne znaczenie ma eskalacja izraelskich walk w Gazie i w Libanie, przy czym ta ostatnia przeciwko Herzbollahowi, której rozwiązanie Erdoğan stara się narzucić sobie i Turcji. Aby osiągnąć ten cel, Erdoğan stara się kreować negatywny wizerunek Kurdów i kurdyjskich partii politycznych zarówno w kraju, jak i poza nim, co jest przejrzystym sposobem na odwrócenie uwagi tureckich wyborców od utrzymującej się w kraju niestabilności gospodarczej. Od czasu dojścia do władzy, Erdoğan coraz bardziej umacnia swój wizerunek, a przeżycie nieudanego zamachu stanu jeszcze bardziej go wzmocniło.

Autor sformułował siedem Pytań Badawczych:

1. Jakie są osiągnięcia polityczne AKP, które uczyniły Erdoğan tak silnym liderem w Turcji?
2. Jakie są główne elementy polityki zagranicznej Turcji?

3. Jaką rolę odgrywa tradycja islamska w kształtowaniu polityki zagranicznej współczesnej Turcji?
4. Jakie są osobiste przekonania Erdoğan, które wpływały na politykę zagraniczną Turcji?
5. Czy Erdoğan jest inspirowany tureckim nacjonalizmem?
6. Jakie są motywy polityki tureckiej wobec jej sąsiadów?
7. Jakie są cele polityki Turcji w stosunku do państw zachodnich i Rosji?

Odpowiedzi na powyższe Pytania Badawcze można odnaleźć w różnych częściach rozprawy. Autor podkreślił, że te odpowiedzi „pomogą w weryfikacji sformułowanych kolejno głównych hipotez:

- i. Prezydent Erdoğan reprezentuje nową postawę w tureckiej polityce zagranicznej, ze względu na swoje silne przekonania i opinie osobiste, na które wpływają nacjonalizm i tradycja islamska.
- ii. Nieprzerwane sukcesy AKP w polityce wewnętrznej czynią Erdoğan silnym liderem Republiki Turcji, odgrywającym znaczącą rolę na arenie regionalnej.

Odnosząc się do autora rozprawy, „głównym celem jego pracy było przeanalizowanie czynników, które kształtują politykę zagraniczną rządu Turcji pod kierunkiem Erdoğan. Szczegółowe cele i zadania badawcze obejmują przeprowadzenie krótkiej analizy warunków istniejących na arenie międzynarodowej przed 2000 rokiem, prezentując charakter Recepa Tayyipa Erdoğan jako głównego twórcy współczesnej Turcji, analizując funkcjonowanie politycznego przywództwa w relacjach wewnętrznych oraz na arenie regionalnej i międzynarodowej. Praca opisuje Turcję, omawiając rolę Erdoğan w kształtowaniu tureckiej polityki zagranicznej w trakcie rządów AKP, omawiając jego rolę w określaniu wpływów i omawiając jego relacje z przywódcami innych państw, w szczególności mających istotną pozycję. Wskazana została zmieniająca się rola religii w podanym okresie i podjęto próbę określenia przyszłego scenariusza zdarzeń w Turcji. Praca jest także próbą określenia miejsca Turcji na arenie międzynarodowej i oceny jej możliwości”.

Następnie autor zauważa, że „analiza problemu badawczego musi określać i generować zestaw danych, które powinny odpowiadać na pytania badawcze zadane w pracy, aby zweryfikować postawioną hipotezę. W celu dojścia do uzasadnionego wniosku, problemy zostały zbadane na poziomach makro i mikro, w różnych wymiarach politycznych, prawnych, gospodarczych i społecznych zagadnienia. Konieczne było zastosowanie metod wieloczynnikowych analizy, w tym badań jakościowych. Badanie jakościowe ma na celu

zapewnienie wszechstronnych i dogłębnych opisów i analiz przyczyn, przebiegu, warunków i wyników występowania i funkcjonowania danego zjawiska w określonych warunkach i kontekście”.

Jak pisze autor, „metody opisowe zastosowano do charakterystyki aktualnej tureckiej polityki zagranicznej, na którą wpływ ma szereg czynników, w szczególności osobiste przekonania Erdoğan. Metody przeprowadzania analizy obejmowały także metody prawne i porównawcze, których celem była ocena procesu prawnego i porównanie analityczne różnych etapów osiągania swoich celów przez AKP pod przywództwem Erdoğan. Zastosowano także analizę treści, aby zbadać różne oficjalne dokumenty mające związek z badaniem. Materiały gromadzono z kilku źródeł podstawowych i wtórnych, w celu weryfikacji analizy. Źródłem podstawowym były najnowsze i pochodzące z pierwszej ręki dane gromadzone z rejestrów rządowych, oficjalnych oświadczeń, korespondencji, pism i innych szczegółowych i aktualnych wywiadów i relacji dostępnych na badany temat. Do źródeł wtórnych zalicza się książki, czasopisma, gazety, magazyny, oficjalne dokumenty, prace badawcze / dyplomowe oraz badania. Analizy były prowadzone w bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego i innych instytucjach w Polsce. W trakcie badania analizie poddano także internetowe raporty i bazy danych różnych krajów, agencji i departamentów”.

Rozprawa doktorska posiada normalną strukturę. Zawiera wprowadzenie, rozdziały ponumerowane od 1 do 5, każdy zakończony wnioskami autora dotyczącymi całościowej pracy, „opisując rolę osobistych przekonań w polityce zagranicznej” Turcji pod przywództwem prezydenta Erdoğan. W tym celu, autor w pierwszym rozdziale charakteryzuje to, co nazywa „konceptcją polityki zagranicznej, w szczególności rolę wewnętrznych uwarunkowań w kształtowaniu polityki zagranicznej państwa, a zwłaszcza decyzji podejmowanych w tym obszarze” [w celu oceny] „motywacji, działania, środków, funkcji i czynników, w tym roli przywódcy państwa (...) w świetle odpowiednich podejść i teorii stosunków międzynarodowych, w tym z państwami członkowskimi Unii Europejskiej, Stanami Zjednoczonymi i Rosją. Ten rozdział odpowiada na pytanie o cele polityki Turcji dotyczące tych państw i regionów”. Idąc dalej, w ostatnim rozdziale autor powstrzymuje się od rozszerzania swoich badań w kierunku nieprzychylnych wyników, uznając że zarówno Federacja Rosyjska, jak i Chińska Republika Ludowa mają w swoich granicach dużą populację muzułmanów, a także że wszelkie niepokoje panislamskie mogłyby destabilizować te państwa ze szkodą dla światowego pokoju i stabilności.

Niniejsza rozprawa zawiera dokumentację zgodną z oczekiwaniami w dziedzinie nauk politycznych i stosunków międzynarodowych, w odpowiedniej formie przypisów, jak należy spodziewać się po doświadczonym dyplomacie, jakim jest autor pracy. Zawiera 229 stron tekstu wraz z 27 stronami spisu literatury, z treścią popartą 445 przypisami. Turcja jako państwo dowodzone przez prezydenta Erdoğan jest ważnym tematem do badań naukowych, a autor pracy bardzo dobrze poradził sobie z analizą tego zjawiska. Praca została napisana poprawnie w języku angielskim wraz z argumentami popartymi w literaturze przedmiotu, zebranymi przez autora w spójną analizę, co wynika z jego doświadczenia jako dyplomaty oraz kształcenia na Uniwersytecie Warszawskim. Spełnia wymagania dotyczące prac doktorskich i nadania stopnia doktora.

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping, stylized lines that form a cursive script. The signature is positioned in the center of the page, below the main text block.